

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 ft. — Félévre . . . 2 ft.
Negyedévre . . . 1 ft. — Egyes szám . . . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRACJÁR.

Nemzeti ünnep.

Magyarország ünnepeit, magasztos lélekemelő ünnepeit.

A nagy multak dicső emlékeinek napja virradt fel nemzetünkre. Kárpátoktól Adriáig, a hol csak magyar szív dobog; a hol a szeretett haza nagy alkotójának tetteit ismerik: a kegyeletnek, hálának szent lelkesedései buzognak fel.

Nincs honfi, ki ez ünnepen magáénak ne vallaná e szép hazát, Nincs hazafi kinek lelkét egy nagyszerű, dicsőségteljes multnak emléke ne emelné. Nincs magyar ember, ki ne hajolna meg azelőtt a szent alak előtt, ki a nemzetnek hazát alkotott s ki kezdő művelődésének, haladásának bölcsőjét ringatta. Nincs igazi magyar ki ne gyújtana tömjént annak az óriási szellemnek, ki alkotmányos szabadságunknak alapját megvetette.

És ez az öröm, ez a kegyelet, mint egy szent kötelessége it a magyarnak.

Nézz multadra törekvő nemzetem! nézz a dicső multra s nagy nemzeti hányattatásaid és sikereid tanulságaiból meríts bölcsességet jövő pályád küzdelmeire. Ne élje meg egyetlen magyarral se, hogy valaha szét tépd a nagy király keze által font ama szövetséget, melyben erődnek és függetlenségnek forrásai csörgedeznek mert jaj a nemzetnek, mely önkezevel rombolná le azokat a ragyogó emlékeket, melyekbe egykori nagysága, dicsősége van bevésve.

A nemezis átka volna a magyaron. ha

félreismerne egykori hatalmának alapjait, nagyságának titkait s fenmaradásának föltételeit. „A kilencz százados tölgy csakis gyökereiben bírja erejét s hanyatlásának, elsatnyulásának első percei azok, mikor a gyökér tápláló ereje megszűnik.“

A magyarnak régi jelszava: „Bizalom az ősi erényben.“ De mi is az ősi erény? Mi az erő, mely egy nemzetnek virágzó életet ad? Melyik a kilencz százados tölgynek tápláló gyökere? Hol van az a bűvös erejű rugó, mely jólétét vagy balsorsát előmozdítja a nemzetnek?

Miben rejlik annak magyarázata, hogy egyik időszakban voltak kimagasló vezérférfaik, kik minden katasztrófán keresztül vezérelték nemzetünket; a másikkban meg, mintha édes hazánk nemtőjét a magyarok Istene is elhagyta volna vezető nélkül bolyongott a világtalan sötétségben? Ki fejt meg a titkot, hogy az egyik korszakban a hatalomnak, dicsőségnek vakító fényében usztunk s a másik korszak csaknem a nemzeti megsemmisülés örvényébe sodort bennünket?

Ha e nagy kérdésekre megakarjuk adni az igaz feleletet, akkor ne keressük nemzetünk jó vagy balsorsának okait se az egyes szellemek működésében se az alkotmányok külső formáiban, se jó vagy rossz intézményeinkben; hanem keressük magában az egész nemzetben.

A nemzet erkölcei, eszméi, szokásai, hite, jelleme, jog és igazságszeretete, szóval erkölcsi

tartalma: ez az ami a nemzeti élet kuforrását képezi; ez az, ami dicsőségére vagy hanyatlására döntő befolyást gyakorol.

Lehetnek nemzetünknek tündöklő tulajdonságai, ragyogó vonásai; de ha megtagadja nagy multjának erkölcsi törvényeit, ha lerombolja az oltárt, melyen eddig az erkölcs, igazság és szeretet Istenének áldozott, ha kiirtja a családból a keresztény gondolkodást és érzelmeket s kitörli törvényeiből az örök istenség hitét, ki nélkül nincs sem jog, sem kötelesség, sem tekintély: akkor önmagát gyilkolja le, mert létfeltételeit semmisíti meg.

Sajnos, az erkölcsi megizmosodás tekintetében nem valami fényes jövőnek nézünk elébe. Európai színvonalra emelkedtünk; tudományunk civilizációnk szédületes lendülettel kérkedik; de az erkölcsi fentartó erő nagyon is aláhanyatlott. A nagy jellemnek kora mintha letűnt volna; a kötelességérzet haldoklik; a köz és családi élet ege pedig teli van viharokkal.

Vissza tehát ebből az irányból! vissza a megszentelt hagyományokhoz; szt. Jobb által megjelölt államfentartó alapokhoz. E szt. Jobb koronájának védő szárnyai alatt fejlődöttünk; e szt. korona varázshatalma védjen meg bennünket nemzeti sajátságaink, örökségeink elvesztésétől is.

Az ősi szellem megőrzésében van nemzetünk jövő nagyságának kulcsa: e szellem kiküszöbölésével alá fog hanyatlani minden dicsőségünk.

Kovács József.

SZARVAS és VIDEKE TÁRCSÁJA.

Oda az örökség.

— Homoros elbeszélés. —

Irta: Harmat Joné.

I.

Kis — Terpényen volt egy nagybácsim és van egy nagynénim. A bácsi azért „volt“, mert meghalt, a néni azért „van“, mert él. Egyébként a megboldogult fivére volt a meg nem boldogultnak.

Egyikük sem házasodott. A bácsinak lehtett volna nősülni, de nem akart; a néni meg akart férjhez menni, de nem lehetett. (Nem kérte meg senki a kezét).

A bácsim (Isten nyugosztalja segényt!) kissé elhízott emberke lévén, kövérsége folytán mindig kivolt téve a gutaütés eshetőségének mivel a guták — mint tudjuk — kiváló előszeretettel viseltetnek a potrohos emberek iránt.

Az orvosok sok testmozgást ajánlattak neki és ez okozta korai vesztét. A mitől jobbára félt, nem az lón halála: nem guta ütötte meg, — a tulzásba hajtott test mozgás szölitotta el őt az élők soraiból.

Szép holdvilágos nyári est volt . . . Mély, siri

csend holott Kis-Terpény városa fölött . . . csak a kutyák csaholtak üvöltöttek olykor-olykor . . .

Bácsim, a szigorú rendeletet betartandó, nesztele nélkül surrant ki a szobából és az udvar végén lévő százados fa egyik vastagabb ájára kapaszkodott létra segítségével, s ezen aztán irgalmatlanul kezdte magát lóbálni . . . Mind elszántabban, mind vakmerőbben himbálta hordóhoz hasonló testét. Tagadhatatlan, hogy élvezett, a magasban. Egyszerre valami megzavarta a költői csendet . . . nem kntyaugatás sem béka kurutytyolás volt a csendháborító, oh nem! . . . A fa ága zörgött, recsegett és bácsim röpült sas szárnyakon, a merre ugyan hü szíve nem vont! — egy vizes gödörbe. Oda puffant, nagyott koppant, de nem hallgatott el, mint az a bizonyos cserebogár, hanem éktelen fülsiketítő lármát csapott, nem tudván e rettenetes fűdéből kieiczkelni. Mire a segély jött: meg fuladt.

Néném ezek után, mint hü nővér és rengeteg vagyon egyetlen örököse, jó sokáig visszavonult a közelettől. Lassankint azonban hegedni kezdett a szívében ejtett seb.

Bátyja halála óta én, mint egyedüli rokona, kedvence lettem. Szeret engem, én is őt. Ő azért szeret, mert élczes leveleimmel földeritem sötét kedélyvilágát, én meg azért szeretem; mert 10,000 forint készpénze és tőmérdek ingatlanja van.

Valahányszor levelet kapok tőle, abból kimaradhatatlan e mondat: „Oh miért is szült anyám 1844. évi december hó 13-án, esti 1/210 órakor.“ E mela

akkorddal fejezi be valamennyi levelét. Ilyenkor emberi kötelességem a vizsgálatás. Az már egészen más kérdés, hogy ez enyhít-e fájdalmán.

Egy gyengéje van. Nem tudja kiverni fejéből azon rögeszméjét, hogy még belőle valamikor asszony is válhat. (Hisz csak 53 éves.) Némiképp meg is bocsátható ez neki, mint minden hasonló sorsban sínlódó dánának, mert még csak hiúság, önzés legparányibb részeit sem lehet fölfedezni abban, ha aggleányok áhitoznak a főkötő után. Sokkal szebben eseng a fiatal asszony mint az a ggleány. Nincs is ez utóbbinál rémitőbb valami. Az aggleány és a sorsharag egy anyaméhből született.

Néném rendkívüli érdemeket szerzett a puder használata körül! E kiváló érdemekben meg is öszült. Ha nem restelte volna s kizárólag egy patikából vagy droguériából hoztatja arczfehérítőit, ugy kétségkívül 25 évi tevékeny rizspor használat czimén, azaz ezen árucikk fölvirágoztatása körül szerzett elévülhetetlen érdemeiért díszoklevéllel kedveskednek neki.

Arcza a nap egyes időszakasaiban lényeges változásoknak van alávetve. Reggel, ha fölkel ránczos mint a rákospalotai parasztlányok és menyecskék szoknyája vasárnap; ha vendéget vár: a ránczok csodálatos módon elsimulnak, hogyha meg mulátságra megy, akkor meg pláne 15 esztendővel tudja arczát fiatalabbá alakítani.

Hja! ez már a nőnem speciális titka, s ez talán

HIREK.

— **Királyunk születés napja.** Ő Császári és apostoli királyi felségének születése napja alkalmából e hó 18-án reggel 8 órakor az ág. ev. új templomban, az összes hatóságok jelenlétében Nt. Zvarinyi János jelkés ur magyar nyelvű Isteni tiszteletett tartott, d. e. 11 órakor pedig a Róm. kath. templomban szintén az összes hatóságok s nagy számu fényes közönség jelenlétében Nt. Szirmay Árpád plébános ur, fényes nyagy misét mondott.

— **Kondoroson** e hó 18-án Őfelsége születés napja alkalmából d. e. 7 órakor az Ág. Ev. templomban magyar nyelvű könyörgés és imamondatott a királyért, d. e. 9 órakor pedig a Róm. kath. templomban ünnepélyes nagy mise mondott, mindkét helyen az Előjáróság s a testületek teljes számmal jelentek meg, s a nagy számu közönség pedig jelenlétével emelte az ünnepélyesség díszét.

— **Bucusünnepély.** A helybeli róm. kath. hitközség e hó 14-én tartotta évfordulati bucsu vagyis templom ünnepét. A kicsiny templom zsufolásig megtelt azt ájtatoskodó hívek seregével, kik legnagyobb részt szt. áldozathoz is járultak. Az ünnepélyes misét Dr. Dunay Alajos, szentandrási plébános, egyházközségi jegyző végezte Kovács József káplán és Dérczy István III. éves papnövédek segédletével. A szent beszédet Szirmai L. Árpád kegyuri plébános, jeles egyházi, szónok mondotta.

— **Orosháza szláv telep.** Az „Orosházi újság”, a 33-ik számában ugyancsak feljajdul, hogy Orosházát elmagyarosított szláv telepnek mertük nyilvánítani s ezen állításunkat az igen tisztelt cikkíró ur, nemcsak vallástalanságnak és hasból beszédnek nyilvánítja, hanem követeli, hogy azt azonnal vonjuk vissza, mert különben baj lesz. Nem akarom a tisztelt cikk író ur stílusát követni, mert a jól neveltség megakadályoz abban, hogy bármit is oly hangon védekeznek vagy korholják, de érveit sajtótanak ennek bizonyosságául, legyen szives az általa közölt névsor következő neveit: Kasziba, Petrecz, Sitkei (Sitkei) Szikora, Dimák (a tót olvasási szabályok szerint ejtve Gyimák), Domiszko, Bolla, Dier (a tót olvasási szabályok szerint ejtve Gyjer.) Szalah, Bacsur, Drahoja, Dimák (Gyimák) stb. megvizsgálni, s befogja látni tévedését és azt hogy az Orosháza települők között volt elég tót.

Nem vontam, és nem vonom kétségbe, habár az ajánlott kutatást sem nem tettem meg, sem pedig nem szándékoztam megtenni, hogy Orosháza mar a település korszakában vegyes lakosságú volt, és hogy a tót elem a magyarnál kisebb számba volt a települők között, mert ha megfordítva lenne, a tót asszimilálta volna a magyart, mint ez fájdalom, az ország számos, az idegen ajkuak közzé ékelte magyar ajku közönségénél tapasztaljuk, de hogy Orosháza tiszta magyar telep lett volna az semmivel nincsen bizonyítva, sőt a felebb közölt névsor ennek határozatlan ellent mond.

Érdemül számítottam és számítom be Orosháza lakosságának, hogy a közibük települt szlávokat magyarosították, éppen ezért hoztam fel követendő példának.

az egyedüli titok, a mit oly szent félelemmel tudnak megőrizni.

Mint tengerből a világitó torony, magaslik ki életében egy pont, s ez, hogy a sors szeszélyes játéka következtében összegegyezhet mostanában az 53 év előtt esti fél 10 órakor napvilágot látott cseesemővel. Mikor született nem volt foga, most sincs.

II.

Farsang van. Vége-hossza nincs a sok mulátság-nak, táncvizgalomnak. Mindenki vigad, tánczol, jókedvű, csak én vagyok oly kedvetlen, oly buskomor.

Nincs pénzem. Nagytól asítok odahaza. Egyebet nem tehetek.

Éppen tanakodtam, tervezgetek magamban, hogy mi uton-módon juthatnék pénzhez, mikor beállit a sürgönyhordó. Taviratot ad át nekem. Izgatottsággal vegyes kíváncsisággal bontom föl. Tartalma ez:

Ha még élve akarsz látni, jöjj azonnal.

Elvira.

— A néni, a néni! — kiáltok föl csaknem fájdalmas hangon, — a nagynénem halálos ágyon fekszik!

Nem habozom soká. Rohanok egyetlen szalonöltönyömmel a zálogházba. Becsapom, pénzt kapok rá, van utiköltségre, száguldok a vasúthoz.

A vonaton ülve, szövöm, fonom a szebbnél-szebb terveket, hogy mit fogok cselekedni a reám szállandó örökséggel...

Nem akarok hosszasan reflektálni a felszólásra, csak hivatkozom azon tapasztalati tényre, hogy má midőn a kormány nagyban elősegíti a települést, nem lehet alítani, hogy egyik másik telep kizárólag magyar, tót, vagy oláh, tessék visszagondolni a múlt század elején és közepén történt településekre, midőn a jobbágyak szabad költözködési joga nagyon is meg volt szorítva, s a Békésmegyei községek ugyszólván lopva települtek, bizon nem néztek akkor a földös ur vajjon a települő jobbágy magyar-e tót-e protestáns-e vagy katolikus, örült hogy lakót kapott azon területre melyet egy budai malom helyett kapott.

Azért tehát igen tisztelt kollega, kevesebb puska-port és több érvet, a tisztességes vitaközös első feltétele, hogy tiszteljük egymás nézetét, és egymást érvekkel nem pedig nagyhang frázisokkal iparkodjunk meggyőzni. Különböző részünkről minden, ez iránybani felszólalást befejezettnek tekintünk, cikkünk célja nem a hírlapi polemia felidézése, de az illetékes tényezők serkentése volt.

— **A népkertben.** Ha korra reggel, * * * forrás és por beállt előtt, igazán ózón dus levegőt akarok élvezni, mindig a népkertet kereselem fel, és csodálatos mindig egyedül járkálok. Hiába megyek a Körös partján lévő felhomályos utba, nem látok egyebet, mint a növekvő kanadai nyárfák kérgebe vésett sziveket monogramokat, csak ezek árulják el, hogy előltem mégis járt az uton valaki, és csak ezen jelek tanúsítják, hogy nem halt ki az ifjúságból a romantika. Ha a csendes, ábrándozásra alkalmas, holdvilágos nyári est, szerény hajlékomból kicsal, megint csak a népkertet kereselem fel! s kanyargós utain járva szemlélem, mily bámulato fejlődik a fa és mily mérhetetlen a természet és ereje. Szembőlődesemben nem zavar semmi, a népkert neptelen csak egy-egy bogarászó béka kurrozsza zavarja a csendet. Elgondolkozom felette vajjon van-e e városnak mely ezek szép helyet letesítette lakossága, ha igen milyen lehet e lakosság szép érzéke mert, hogy szerető a szépet bizonyítéka, hogy milyea szép kertet letesített, de hogy nem jár oda, az csak annak tanúsága mszerint tül finom szép érzékének, e szép kert nem elég szép. Kíváncsiságom nem nyert kielégítést, mint teljesen idegen, a kello információk beszerzése végett a szerkesztő urhoz fordultam, s kérdést tettem az iránt, mily finom lehet e város lakóinak szép érzéke, mert a népkert nekik nem elég szép. Oh kegyetlen szerkesztő ur! hogy kiabrándított, mondván, fiatal barátom ne legyen olyan naiv mi, benn születtek csak akkor szoktunk a népkertbe menni ha hozzánk valamely idegen jön, látja még on sem voltam az ideu a népkertben, s alig várom hogy valami vendégem jöjjön, mert csakugyan kíváncsi vagyok én is arra, mennyit nőttek egy év alatt a fák.

— **Járekről** németország cserébe elhelyezendő Szarváson, s ennek helyét akár fiu akár leány gyermek foglalhatná el úgy, hogy a jól szervezett német népiskolában végezhetné tanulását. Felvitagostást a főgymn. igazgatója ad ez ügyben.

— **Felülfizetések a b.-szent-andrási ifjúsági önképzőkör díszülésén.** Jánosy János 1 frt 80 kr. Brachna János 1 50 Szécsi Izsó 1 50 Róth

Veszek majd Budapesten egy háromemeletes házat... nem, nem!... telket vásárolok és arra építtetek egy remek, fényes palotát, a mely a modert izlés szabályainak minden tekintetben meg fog felelni. Aztán magam köré gyűjtöm a főváros notabilitásait, zsurokat, estélyeket adok, járok casinóba, lóversenyre, színházban páholyt bérelek, lesznek elegáns fogataim es... tovább nem ábrándozhatom, mert harsány hangon kiáltja a kalauz:

— Kis-Terpény, öt perc!

Ez magamhoz térített. Gyorsan fölkeltem es lezálltam. Velem együtt az est is leszállt a városra...

III.

Kis-Terpény szép város, de csak — este akkor ugyanis egy szikrát sem lát belőle az ember. És ha látna egyszeri krát a földi halandó: mit érne vele?

Egyetlen lámpája van a város háza előtt és — ez sem ég soha.

Ha este megyünk különféle veszedelmeknek vagyunk kitéve, feltéve, ha egy-két komondort nem visztunk magunkkal.

Megesett már hogy két szembejövő atyafi összeütötte az orrát a sötétben.

Kölcsonösen megragadták egymás nyakát. Mindketten rablót vélték a másikban s fele torokkal és üres zsebekkel segítségért kiáltottak. A hangokról üsmertek aztán egymásra: szomszédok voltak.

Náthán 1 frt Urbanek Nándor 80 kr. Hacker János Dr. Sziráczky János Bielek Zoltán Nagy László Dévai Dezső Molnár György Richter János 50—50 kr. Blazekovits Hugó Ludvig János Hutoray Gyula Sner Hermann Fabriczi Soma Richter Adolf Darabos Sándor 30—30 kr. Robitsek Jenő 20 kr.

— **Tanyai tüzek.** folyó hó 15-én délután 4 órakor Fityik Mihály szarvasi lakosnak XIII kerület 90 számu, tanai lakháza teljesen leégett. Mint az előnyomozat kiderítette az aznap eszközölt kenyérsütés alkalmával elkövetett gondatlanság; okozta a tüz keletkezését. A leégett ház biztosítva nem volt. — E hó 18-án pedig Laudisz Pál polgártársunknak a mezőtúri gazdaságkdn lévő tanyája — eddigelé ümeretlen módon — kigyuladt, s a tanyai épületben felhalmozva volt gabona neműek, s élelmi szerek s gazdasági felszerelések mind a lángok martalékául estek.

— **Beiratás.** A „szarvasi társulati polgárleányiskola”-ban az 1898—99-iki tanévre a beiratás f. é. szeptember 1. 2. és 3-án délelőtt 8—12-ig történik; a nevezeti napok délutánján a javító-, pót- és felvételi vizsgák, 5-én veszi kezdetét a tanítás. A beiratáshoz minden növendék szülője, vagy gyámja kíséretében tartozik megjelenni, magával hozván előző évi iskolai bizonyítványát, A más iskolából jött növén ek keresztlevélét (születési bizonyítvány) és újraoltási bizonyítványt is köteles magával hozni. A beiratási díj, a nyugdíj-illeték és az első három óra eső tandíj a beiratáskor fizetendő. **Az igazgatóság.**

— **A divat,** mindent szeret csak nem a logikát nem azért mintha a logika örök törvénye nem érvényesülhetne a divat terén, hanem azért, mert szeretnie nem divat. A logika nem szereti a tótágast, a divat pedig kedveli, de kedveli a szertelent is. Hogy a sok mindenféle tőren érvényesülő divatról ne beszéljek, s maradjak a legkedvesebb talán a legdrágábbnál, apró apró gyermek koromban például buvócskát játszva anyámnak padlásra került krinolinja megé bújunk el. Megérttem azóta azt, hogy hordoztak a hölgyek olyan hosszú ruhákat, hogy a szarvasi istenben boldogult padlókát nem kellett seperni, mert elvégezték a seprést a hölgyek. Hordoztak olyan szűk ruhát mely a bájos női idomokat szépen feltüntetette. Volt már turnür is, mely lomtárba vetete azon törvényt, hogy a természet egyforma bőséggel jutatta mindenkinek a maga kincsét. Két éve a lég-gömbök uralkodtak, most vissza térnek a sima ujjhoz. Bár pályadíj volt kitűzve, de eredménytelenül, két egyforma női kalapot meg nem csinált soha a modesztin. Sokszor tünődöm azon, vajjon a turnür volt-e szép vage szebb volt a puffos uj és miudent diskréten elrejtő krinolin? Szebb-e a baloldalt kajla és jobb oldalt csapott női kalap, a tollakkal vagy virágokkal toronymagasságban ékesítetnél? Több dísz ad e egy pikáns arcznak a tol vagy a virág? Az eredmény persze egy, szép a szép ebben is abban is, csak legyen divat. Azért csak előre szép hölgyeim, krindin, turnür, puffos ujj, lapos ujj stb. a jámbor férfiak úgy sem fogják a kíváncságot megtagadni, mert ki tudna ellent állni a szép szem ígézetének, de különösen annak, hogy egy hétig kozmás legyen az ebéd.

— **A Rákóczy-Tárogató,** ez az ősi magyar hangszer, melyet Stovasser János cs. és kir. udvari ha gszergyáros szerkesztette újra, s egyedül nyert

Midőn nagynénem hára elé értem, oly érzés fogott el, mintha éhes volnék, sőt talán éhes is voltam.

A legnagyobb komolyságot erőszakoltam magamra a lesújtó, gyászos hírhez méltóan, ki tudja vajon éle még?...

A mint a konyha küszöbét átléptem azt hittem a pokolnak ezer és ezer kénes köve (amennyiben ilyenüi intézmény rendelkezik ily dolgokkal) zuhan rám... röpül felém nagynéném... s ő csüngött ajkamon szótlanul, mint gyümölcs a fán...

— Hát... izé... a né... ni... ne... e... em... ba... teg? — kérdém a meglepetéstől akadózó hangon.

— A mint látod, publikám, nem! (Nagyon szeretett publikám-nak szólítani.)

— Hát akkor...

— Hagyjuk ezt! — vágott szavaimba a néni, te úgy látszik megéheztél?

— Köszönöm néni, már jóllaktam!

— Csakhogy itt vagy aranyos publikám! — folytató. — Be megfűriasodtál, már bajszod is kezd ütögetni. (Bár csak a menydörgős ménykö ütögetne téged — gondoltam.)

— Miért is sürgönyözött a...

— Jöjj keblemre fiacskám, hadd csokoljalak össze-vissza, hisz meg férfit ugysem részesíttetem hó

rá szabadalmat, nagy érdeklődésre és elterjedésre talált a művelt zenekedvelők körében, mint valódi szalon hangszer, melykülönösen a mélabus régi magyar dalok előadására alkalmas s a czimbalommal, mint kísérővel rendkívüli kellemes összehangú hangszert képez. A Rákóczy-Tárogató újabb a budapesti honvédezenekar s az elsőrendű cigányzenekarok által vételett használatba, s nagy feltűnést és tetszést keltett a hallgató közönség minden rétegében. Stowasser János egyáltalán kiváló minden hangszer készítésben, s úgy iskola-hegedűi, mint egyéb gyártmányai a legjobbak és legjutányosabbak.

— Vettük a „Kert” a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 1-6-ik számát, melynek érdekes tartalmából a következőket emeljük ki: Meziczky Szalim Alix; Majusi királynő burgonya; Bokor István a spárgatök termelése ősszel. Varga Jenő A Satsuma szilya. Zádor Gyula, a megrepesztett gyümölcs. Mautner Ödön. A földi epernek hajtásra nevelése. Ezenkívül a díszkertészet a méhészet köréből is közöl szakavatott tollal irt néhány cikket. E számban 4 fametszet és egy színnyomatu műmelléklet teszi érthetőbbé a benne előadottakat. E valóban tanulságos közlöny kéthetenként jelenik meg ősszerkesztője. Mautner Ödön felelős szerkesztője Igali Szvetozár. kiadóhivatala Budapest Andrassy u' 23, Előfizetési ára negyedévre 1 forint. A kertészet iránt érdeklődőknek nagyon melegen ajánljuk e nagy szakavatottsággal szerkesztett folyóiratot.

Törvénykezési karczolatok.

I. A TÁRCZAVESZÍTŐ.

(r. ó.) Hogy a létért való küzdelem mi mindenféle alakban nyer kifejezést, mennyi furfanggal törekednek ember társaink arra, hogy léteüket biztosítsák, e tekintetben a törvénykezés terén a tapasztalatok gyűjtésére bő alkalom nyílik. Minden bűnözésnél (ne vegye e szót, Tóth Béla a „Pesti Hírlap” kiváló munkatársa zokon, mert a jogász-világ meghonosította) ha csak az a nyers erőszakban nem nyilvánul, a furfang és leleményesség nagy szerepet játszik, de talán sehel sem annyira mint a vásári tolvajlásoknál, mely sok esetben a csalás és lopás minősítő körülményeit foglalja magában. Node beszéljenek a tények, melyek a valóságban, bár hihetetlenül hangzik, igen gyakran megtörténnek.

Grosz Jakab akit Heő-Csaba Borsodmegyei község tart fiának, ugyancsak heő-csabai Spiegel Mendellel a vásári tolvajlásokra közkereseti társaságot alapít, és szigorú fogadalmat tesz arra, hogy az esetben, ha a balszerencse egyiket vagy másikat a vizsgálati fogság, majd az egy pár

évre terjedő börtön keserveire juttatja, a szabadságot élvező fél (mert a kint tartózkodás, nem tekinthető egyébnek, mint határozatlan időig tartó szabadságnak,) a balsors üldözött bajtárs családjának fenntartásáról gondoskodik.

X-ben vásár van, Grosz Jakab és Spiegel Mendel természetesen hogy ide tartanak, s miután Grosz Jakab már 5 éven át járt a szegedi csillagbörtönhöz címzett és államilag fenntartott akademiába, tiszteesebb koránál fogva a kinézése is bizalomgerjesztőbb a főszerepet ő játsza, és mint marha-kupecz jár kél, az x-i vásárban. Társa hűségesen 5—6 lépés távrolól követi, s együtt szimatolják, azon boldog honpolgárt aki, ökrökre vagy lovakra alkudozik. Majd hirtelen Grosz Jakab ur, nagy szakértelemmel, a kiszemelt áldozathoz megyen, és alkudozni kezd azon egy pár ökre, melyet Kis Péter gazduram megakar venni, s alkudozás közben azon ajánlatot teszi Kis Péternek, hogy van ő neki külföldb egy pár ökre, melyet ocsóban is ad, jöjjön nézze meg a vásár szélén levő szekerenél van. Kis Péter útnak indul Grosz Jakabbal, s amint a vásár kevésbé élénk forgalmu részéhez jutnak, előbukkan Spiegel Mendel is, akit eddig az ismeretlenség homálya borított, s a vásárról kifelé igyekvők elibe kerülve egy nagy piros bugyelárist ejt el. Grosz Jakab mint derék és becsületes férfiú, a tárczát nyomban felkapja, és azon ajánlatot teszi Kis Péternek, hogy osztozanak meg a tartalmán. Persze, hogy Kis Péter ennek nem mond ellent. Mire mindketten egy alkalmas rejtek helyre mennek. Spiegel Mendel aki félszeggel az eseményeket figyelte, éppen ezt várta, hirtelen ott terem, és egyenest Kis Péternek tart, s felszólítja, hogy a talált tárczát, azonnal adja vissza, különben esendört hivat.

Kis Péter szabadkozik, hogy a tárcza nincs nála, de a kegyetlen és szigorú Spiegel Mendel eme kijelentésre nem hallgat és Kis Pétert motozni kezdi, és Kis Péter minden tárgyát Grosz Jakabnak adja át, midőn a motozást befejezte, követeli, hogy Kis Péter a csizmáját is huzza le, persze ez alatt Grosz Jakabnak, aki a büvészetet Heő-Csabán és szegedi csillagbörtönben tanulta, bő alkalma nyílik a kezében lévő Kis Péter tárczája tartalmának átvarázsolására. Majd Spiegel Mendel meggyőződve a felől, hogy a keresett tárcza Kis Péter csizmájában nincsen, a Kis Péterrel elvett tárgyakat Grosz Jakabtól egyenként átveszi és Kis Péternek átadja, s

csókjaiban. (Meg is köszöni az a férfi, kit nénem csókjaival megörvendeztet.)

— De mondja csak néni .

— Mért húzódl tőlem pubikám, mért vagy oly tartózkodó, oly szemérmes hisz én úgy szeretlek!

Hogy ezt bebizonyítsa magához ölelt, bármennyire ellenkeztem, mondván, hogy nem érdemlem meg semmikép nagy kegyét annál jobban ölelt, annál szenvedélyesebben, lázasabban csókolt.

E csókok hatása alatt körülbelül azt éreztem, mintha egy fenevad rettentő fogait szívenhez dörzsolné.

— De néni . .

— Pubikám, Laczikám, én egyetlen virágom, mért vagy oly komoly? Talán csókjaim nem voltak nyedre?

— Oh pompásan izlettek! (Ne még ez kellett!).

— Hát akkor mi a baj? faggatódzott a néni.

— Egy kis oldalszurás csak.

— Talán szivszorulás lesz? — jegyzé meg nevetve Elvira néni, majd jó kedve teljes birtokában énekelni kezdett:

Semmi, babám, semmi,
Igy kell annak néni,
Mindenféle szerelemnek
Vége szokott lenni!

Egy 53 esztendő nagynéniről, ki december hó 13-án este fél 10 órakor születik, mindent feltételeztem volna, csak e dolgokat nem;

Ugy látszik engem szemelt ki áldozatának, mar-

talékának, hogy a tisztesség határain túl nem lépve, kénye-kedve szerint elgítse ki hiru vágyát. Ezért hivatott tehát le?

A néni megönelégülten mosolygott, mint egy 16 esztendő szende szűz, ha szépeket álmodik.

Átkarolt újból fonnyadt karjaival és csaknem agyoncsókolt . . . A lángcsókoktól a hideg kezdett rázni.

— Drága nént elég legyen a csókokkal, olvashatta a hírlapokban, hogy mennyire tiltják az orvosok, mert nagyon ragályos. Kész tüdővész és egyéb betegség.

De a néni rám se hederített, bármily komoly és meggyőző hangon is szónokoltam. A világért se engedett el. Gyönyörítasan szoritott magához és én elájultam . . . Levendula eczettel tértettek ismét magamhoz.

Nem tudtam fölfogni, hogy egy vén d o b o z (népies nyelven skatulja) még mindig csókra szomjazzék, a helyett hogy pápaszemet ültetne az orrára és ájtatos arczczal a bibliát olvasná.

Ő kárpótolni akarta mindama élvezet, miket a kegyetlen végzett ifju korában megvont tőle.

Ha örökségről nincs szó, bizonyára kerekelt oldok de így tünnöm kellett mindent, nehogy a néni haragját magamra vonjam, s ez által az örökségtől el-essem.

Nagy meglepetés is az emberre, ha egy halálos ágyán fekvő néni helyett viruló, ép, egészséges néni talál.

(Folytatás a jövő számban.)

hogy a komédia teljes legyen hozzá fog Grosz Jakab motozásához a zsebeit kiforgatja, mignem a keresett tárczát valamelyik belsőzsebben megtalálja. Csak ez hiányzott, erre egy csattanós pofon következik, Spiegel Mendel lármázni kezd, viszi Grosz Jakabot állítólag a csendőrséghez, s addig míg a szegény Kis Péter a csizmáját felhuzza, a tárczáját megnézi, Spiegel Mendel és Grosz Jakab, mint a kámfor elillannak, és Kis Péter úgy a pénzt mint a tolvajokat keresheti.

Persze nem mindig folyik ilyen simán le a dolog, néha Kis Péter a tolvajok eltávozta előtt észhez kap és ekkor az őt motozott Spiegel után fut azon hiedelemben hogy a pénz annál van, Spiegel el is fogják, de a pénz oda van mert Grosz Jakabnak volt annyi esze, hogy éppen ellenkező irányba futott mint Spiegel, s mig Spiegel üldözték addig ő biztos helyre menekült s az elvitt 100—150 frt a közkereseti társaság tagjainak fenntartására egy ideig elég, akad nemsokára Heő-Csabán vagy Szatmáron egy új társ, s azzal lehet megint egy új szövetséget kötve, a régi mesterséget folytatni.

Népmozgalmi statisztika

1898. augusztus 13-tól augusztus 20-ig.

Születések: Madarász Pál és Varga Mária fia János. Herpás János és Gyemjanics Mária leánya Anna. Kepka János és Gilyan Erzsébet fia János. Buzás Mihály és Kmotricza Zsuzsanna leánya Zsuzsanna. Demeter János és Krajcsi Mária fia János. Madarász István és Valyó Anna leánya Anna. Szurgent Pál és Lalik Katalin fia Pál. Dauda János és Rohony Julianna fia János. Szrnka János és Szirony Judit leánya Mária. Arnoczky István és Krajcsi Anna fia Mihály. Keszt Sándor és Breutner Johanna leányuk Etelka. Liska Pál és Molnár Mária leányuk Mária. Szeljak Mihály és Palkó Mária leányuk Zsuzsanna. Sárkány Mihály és Borgulya Judit fia Mihály. Összesen 14. **A folyó évben 695.**

Halálozások: Benka János 1 hónapos bélhurut. Ribárszky Erzsébet 6 éves veselő Zima Erzsébet 2 hónapos Bélhurut. Mucha Anna 15 napos Bélhurut. Nagy István Szklenár 6 éves tüdőlob. Mohácsi József 2 hónapos bélhurut. Opauszky Erzsébet 1 hónapos bélhurut. Balázs János 1 éves bélhurut. Sutyinszki Judit 6 éves hashártyalob Darabos Pál 2 hónapos Bélhurut. Hrivnák Mária 16 éves tüdőgümökor. Kreicsovits Mihály 29 éves derme. Melis Zsuzsianna 3 hónapos bélhurut. Hipszki Jánosné Varga Mária 46 éves bélhurut. Piliszki Károly 11 hónapos bélhurut. Juhos Pál 1 év 7 hónap vörheny. Összesen 16. **A folyó évben 460.**

Eljegyzések: Sutyinszki János és Roszik Judit. Kasnyik János és Ruzsicska Anna. Szvák Mihály és Poljovka Katalin. Összesen: 3. **A folyó évben 95.**

Házasságkötés: Behan Mátyás és Jánovszki Anna. Oravecz István és Koczi Judit. Összesen: 2. **A folyó évben 94.**

As 1895 évi október 1-től a mai napig született 2972. Elhal 1865. Házasság kötött 734. **Az 1895 évi október 1-től a mai napig született 2972 közül elhalt, 601**

Vasuti menetrend 1898 évi május hó 1-től.

Indul.		Érkezik.	
Mezőtúr felé	Mezőtúrról	Mezőhegyes felé	Mezőhegyesről
8515 sz. vonat 12 ó. 10 p. éjjel	8512 sz. vonat 3 ó. 32 p. éjjel	8512 sz. vonat 3 ó. 39 p. éjjel	8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.
8511 " " 8 ó. 44 p. regg.	8514 " " 1 ó. 28 p. d. u.	8514 " " 1 ó. 51 p. d. u.	8516 " " 5 ó. 41 p. "
8513 " " 1 ó. 58 p. d. u.			

Felelős szerkesztő: BALKÁNYI SÁNDOR.
Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL ADOLF.

